

Missatge del papa Francesc a la COP26

Dc, 3/11/2021 per Papa Francesc

[Les homilies del papa Francesc](#)

A la seva excel·lència Sr. Alok Sharma, president de la COP26, vintisisena sessió de la Conferència dels Estats que formen part de la Convenció-Quadre de les Nacions Unides sobre el Canvi Climàtic.

En l'inici de la Conferència de Glasgow, tots som conscients que té la important tasca de mostrar a tota la comunitat internacional si realment hi ha la voluntat política de destinar amb honestedat, responsabilitat i valentia més recursos humans, financers i tecnològics per mitigar els efectes negatius del canvi climàtic així com per ajudar les poblacions més pobres i vulnerables, que són les que més pateixen.

Però davant nostre, hi ha més: aquesta tasca, de fet, s'haurà de dur a terme enmig d'una pandèmia que assota la nostra humanitat des de fa gairebé dos anys. Al costat de les diverses tragèdies que ha portat la Covid-19, la pandèmia ens ensenya també que no tenim alternatives: només la podrem vèncer si tots ens impliquem en aquest repte. Tot això, ho sabem prou bé, requereix una col·laboració profunda i solidària entre tots els pobles del món.

Hi va haver un abans de la pandèmia; inevitablement serà molt diferent de la postpandèmia que hem de construir, junts, prenent nota dels errors comesos en el passat.

És possible dir unes paraules semblants en contrastar el problema global del canvi climàtic. No tenim alternatives. Només podrem assolir els objectius fixats en l'Acord de París si actuem de manera coordinada i responsable. Són objectius ambiciosos, però inajornables. Avui aquestes decisions depenen de vosaltres.

La COP26 pot i ha de contribuir activament a aquesta construcció conscienciada d'un futur on els comportaments de cada dia i les inversions econòmico-financeres

puguin realment salvaguardar les condicions d'una vida digna de la humanitat d'avui i de demà en un planeta "sa".

Es tracta d'un canvi d'època, d'un repte de civilització per al qual cal un compromís de tothom i en particular dels Països amb més capacitats, que han d'assumir un paper protagonista en l'àmbit del finançament climàtic, de la descarbonització del sistema econòmic i de la vida de les persones, de la promoció d'una economia circular, del suport als Països més vulnerables per a les activitats d'adaptació als impactes del canvi climàtic i de resposta a les pèrdues i als danys derivats d'aquest fenomen.

Per la seva banda la Santa Seu, com ho vaig dir al High Level Virtual Climate Ambition Summit del 12 de desembre 2020, ha adoptat una estratègia de reducció a zero de les emissions netes (net-zero emission) que es mou en dos nivells: 1) el compromís de l'Estat de la Ciutat del Vaticà per aconseguir aquest objectiu per al 2050; 2) el compromís de la mateixa Santa Seu a promoure una educació en l'ecologia integral, ben conscients que les mesures polítiques, tècniques i operatives s'han de combinar amb un procés educatiu que, també i sobretot entre els joves, promogui nous estils de vida i afavoreixi un model cultural de desenvolupament i de sostenibilitat centrat en la fraternitat i en l'aliança entre l'ésser humà i l'ambient natural. D'aquests compromisos han nascut milers d'iniciatives a tot el món.

També en aquesta perspectiva el 4 d'octubre passat, vaig tenir el plaer de reunir-me amb diversos líders religiosos i científics per signar una Crida conjunta de cara a la COP26. En aquella ocasió, vam escoltar veus de representants de moltes religions i tradicions espirituals, de moltes cultures i àmbits científics. Veus diferents i amb diferents sensibilitats. Però el que es podia percebre clarament era una gran convergència de tots en el compromís davant la urgent necessitat d'iniciar un canvi de rumb capaç de passar amb decisió i convicció de la "cultura del malbaratament" imperant en la nostra societat a una "cultura de la cura" de la nostra casa comuna i dels que hi viuen o hi viuran.

Les ferides provocades a la humanitat per la pandèmia de la Covid-19 i pel fenomen del canvi climàtic són comparables a les derivades d'un conflicte global. De la mateixa manera que es va fer després de la Segona Guerra Mundial, ara és necessari que tota la comunitat internacional prioritzi la implementació d'accions col·lectives, solidàries i previsores.

Necessitem esperança i coratge. La humanitat té els mitjans per afrontar aquesta transformació que requereix una conversió real, individual però també comunitària, i la voluntat decidida d'emprendre aquest camí. Es tracta de la transició vers un model de desenvolupament més integral i integrador, basat en la solidaritat i en la responsabilitat; una transició durant la qual també cal tenir en compte els efectes que tindrà en el món laboral.

En aquest punt de vista, cal prestar una atenció especial a les poblacions més vulnerables, envers les quals s'ha creat un "deute ecològic", vinculat tant als desequilibris comercials amb conseqüències ambientals, com amb l'ús desproporcionat dels recursos naturals del país propi i d'altres Països. No ho podem negar.

El "deute ecològic" recorda d'alguna manera, el tema del deute exterior, la pressió

del qual obstaculitza sovint els desenvolupament dels pobles. La postpandèmia pot i ha de posar-se en marxa tenint en compte tots aquests aspectes, també relacionats amb la posada en marxa d'acurats procediments de negociació per a la condonació del deute exterior associat a una estructura econòmica més sostenible i justa, orientada a donar suport a l'emergència climàtica. És «necessari que els Països desenvolupats contribueixin a resoldre el deute [ecològic] limitant significativament el consum d'energia no renovable, i aportant recursos als Països més necessitats per promoure polítiques i programes de desenvolupament sostenible». Un desenvolupament en el qual, finalment, tots hi puguin participar.

Malauradament hem de constatar amargament fins a quin punt som lluny d'aconseguir els objectius desitjats per combatre el canvi climàtic. Hem de dir sincerament: no ens ho podem permetre! En diversos moments, de cara a la COP26, ha quedat clar que no podem esperar més; en aquest punt, són massa els rostres humans de persones que pateixen aquesta crisi climàtica: a més dels seus impactes cada vegada més freqüents i intensos sobre la vida quotidiana de moltes persones, especialment dels pobles més vulnerables, ens adonem que s'ha convertit també en una crisi dels drets dels infants i que, en el futur immediat, els emigrants ambientals seran més nombrosos que els refugiats per conflictes. Hem d'actuar amb urgència, valentia i responsabilitat. Actuar també per preparar un futur en el qual la humanitat sigui capaç de cuidar-se ella mateixa i la naturalesa.

Els joves, que aquests últims anys ens demanen amb insistència que actuem, no tindran un planeta diferent del que nosaltres els deixem, del que podran rebre en funció de les nostres decisions concretes d'avui. Aquest és el moment de la decisió que els doni motius de confiança en el futur.

Hauria volgut estar present amb vostès, però no m'ha estat possible. Els acompanyo però, amb la pregària en aquestes importants decisions.

Rebi, Senyor president, la meva més sincera i cordial salutació.

Del Vaticà, 29 d'octubre 2021.

Francesc

Traducció: Josep M. Torrents